T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/95
KARAR NO : 2025/183
KARAR TR : 03/03/2025

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-b maddesi uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27/1. maddeleri uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Y. Y.
Vekili : Av. H. K.
Davalı : Bursa İl Emniyet Müdürlüğü Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Bursa Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, plaka sayılı aracın ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almadan yolcu taşıdığının tespit edildiğinden bahisle, araç sürücüsü davacı adına 06/09/2024 tarih ve MB-45367412 seri-sıra nolu trafik idari para cezası karar tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2/3-b maddesi uyarınca 12.977 TL idari para cezası verilmiş; ayrıca üçüncü kişi ticari şirket adına kayıtlı araç da, aynı maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca trafikten men tutanağı ile 30 gün trafikten men edilerek muhafaza altına alınmıştır.

2. Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Bursa 4. Sulh Ceza Hakimliği 17/10/2024 tarih ve D.İş.No. 2024/7909 sayılı kararı** ile; idari para cezasının yanında aracın trafikten men kararının da verilmiş olması nedeniyle, yapılan başvuruyu inceleme görevinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesi uyarınca itirazın görev yönünden reddine karar vermiş; bu karara yapılan itiraz başvurusu da Bursa 5. Sulh Ceza Hakimliğinin 06/12/2024 tarih ve D.İşNo. 2024/8419 sayılı kararı ile reddedilerek karar kesinleşmiştir.

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **Bursa 4. İdare Mahkemesi 10/01/2025 tarih ve E.2024/1835 sayılı kararı** ile, araç sürücüsü davacı adına idari para cezası uygulanmasına ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Bu kapsamda somut olayda yapılan değerlendirmede; davacı hakkında 2918 sayılı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xx5gfvq - YsPOkCi - Ib9xhK6 - 20sFg4= ile erişebilirsin

Kanun'un Ek-2/3-B maddesi uyarınca idari para cezası tutanağının tanzim edildiği, söz konusu tutanakta davacı hakkında yalnızca trafik idari para cezası verildiği, her ne kadar araç men tutanağı düzenlenmi? ise de davacının aracın maliki olmadığı, Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı üzerine açılan iş bu davada da yalnızca trafik idari para cezasına ilişkin tutanağın iptalinin talep edildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerine göre trafik idari para cezasının 5326 sayılı Kanunun 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda son olarak 12/07/2013 gün ve 6495 sayılı Kanun'la değişiklik yapıldığı, bu haliyle de trafik idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği, bu durumda, Kabahatler Kanununun 5560 sayılı Kanunla değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde yukarıda aktarılan 5326 sayılı Kanun hükümlerinin dikkate alınacağı karşısında, yalnızca trafik idari para cezasının dava konusu edildiği iş bu uyuşmazlığın adli yargı bünyesinde bulunan Sulh Ceza Mahkemesince çözümlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Nitekim; benzer bir uyu?mazlıkta, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 17/04/2023 tarih ve E:2023/57. K:2023/309 sayılı kararı da bu yöndedir….."

6. Bursa 4. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Araçların tescil edildikleri amacın dışında kullanılması"* başlıklı Ek 2. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/10/1996-4199/43 md.) (Değişik:18/10/2018-7148/26 md.)

Araçlarını motorlu araç tescil belgesinde gösterilen maksadın dışında kullananlar ile sürülmesine izin veren araç sahiplerine 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır. (Mülga cümle:21/2/2019-7166/5 md.)(…)

(Ek fıkra:21/2/2019-7166/5 md.) Ayrıca, araç on beş gün süre ile trafikten menedilir.

10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında ilgili belediyeden;

a) Çalışma izni/ruhsatı almadan,

b) Alınan izin/ruhsatta belirtilen faaliyet konusu dışında,

c) Alınan izin/ruhsatta belirtilen çalışma bölgesi/güzergâh dışında

belediye sınırları dâhilinde yolcu taşımak yasaktır. Bu fıkranın (a) bendine uymayanlara 5.010 Türk lirası, (b) bendine uymayanlara 2.018 Türk lirası, (c) bendine uymayanlara 1.002 Türk lirası idari para cezası verilir. Fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde tekerrürü hâlinde, bu fıkrada yer alan idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

İşleteni veya sahibi, sürücüsünün kendisi olup olmadığına bakılmaksızın aracın bu maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak kullanılmaması hususunda gerekli tedbirleri almak ve denetimini yapmakla yükümlüdür. Araç, bu maddenin üçüncü fıkrasının;

a) (a) bendinin ihlali hâlinde altmış gün,

b) (b) bendinin ihlali hâlinde otuz gün,

c) (c) bendinin ihlali hâlinde ise on beş gün

süreyle trafikten menedilir.

İlgili belediye tarafından tahdit veya tahsis kapsamına alınmış ve bu kapsamda verilmiş çalışma izninin/ruhsatının süresi bittiği hâlde, belediye sınırları dâhilinde yolcu taşıyan kişiye 1.002 Türk lirası idari para cezası uygulanır ve eksikliği giderilinceye kadar araç trafikten menedilir.

Ayırıcı işareti bulunmayan üçüncü fıkra kapsamındaki araçlardan taşımacılık hizmeti alanlara da 334 Türk lirası idari para cezası uygulanır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xx5gfvq - YsPOkCi - Ib9xhK6 - 20sFg4= ile erişebilirsin

8. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

> *"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*
> *(1) Bu Kanun'un;*
> *a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,*
> *b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanır."*

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

> *"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.*
> *(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"*

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

> *"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;*
> *a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,*
> *b) İşyerinin kapatılması,*
> *c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,*
> *d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,*
> *gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"*

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci ve sekizinci fıkraları şöyledir:

> *"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.*
> *(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/03/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xx5gfvq - YsPOkCi - Ib9xhK6 - 20sFg4= ile erişebilirsin

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-b maddesi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

15. Somut olayda, araç sürücüsü davacı adına ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almadan yolcu taşıdığından bahisle idari para cezası düzenlendiği, bununla birlikte VİP İnovasyon Danışmanlık ve Denetim Hizmetleri A.Ş. adına tescilli aracın 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/4-b maddesi uyarınca 30 gün süreyle trafikten men edilmesine ilişkin olarak da 06/09/2024 tarih ve BB00455876 sayılı işlemin düzenlendiği ve bu işleme karşı adı geçen şirket tarafından Bursa 2. İdare Mahkemesinin E.2024/1337 sayılı dosyasında iptal davası açıldığı, işbu davanın başvuru tarihi itibarıyla derdest olduğu anlaşılmıştır.

16. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

17. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

18. Uyuşmazlık Mahkemesince de, daha evvelki idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir.

19. İncelenen uyuşmazlıkta, aynı maddi olay nedeniyle üçüncü kişi ticari şirket adına kayıt ve tescilli araç hakkında uygulanan 30 gün süreli trafikten men yaptırımının bu şirket tarafından idari yargı yerinde dava konusu yapıldığı, bu yaptırımın davacı sürücü ile ilgili olmadığı ve onun hakkında düzenlenmediği, davacı hakkında uygulanan trafik para cezasının da 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrası bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-b maddesi uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xx5gfvq - YsPOkCi - Ib9xhK6 - 20sFg4= ile erişebilirsin

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bursa 4. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Bursa 4. Sulh Ceza Hakimliğinin 17/10/2024 tarih ve D.İş.No. 2024/7909 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bursa 4. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Bursa 4. Sulh Ceza Hakimliğinin 17/10/2024 tarih ve D.İş.No. 2024/7909 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/03/2025 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xx5gfvq - YsPOkCi - Ib9xhK6 - 20sFg4= ile erişebilirsin

K A R Ş I O Y

Dava, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2/3-a maddesi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, araç sürücüsü adına ilgili belediyeden çalışma izni/ruhsatı almadan yolcu taşıdığından bahisle idari para cezası düzenlendiği, bununla birlikte VIP Inovasyon Danışmanlık ve Denetim Hiz. Anonim Şirketi adına tescilli aracın 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca 60 gün süreyle trafikten men edilmesine ilişkin olarak da 06/09/2024 tarih ve BB00455876 sayılı işlemin düzenlendiği ve bu işleme karşı adı geçen şirket tarafından Bursa 2. İdare Mahkemesinin 2024/1337 esas sayılı dosyasında iptal davası açıldığı, işbu davanın başvuru tarihi itibarıyla derdest olduğu anlaşılmıştır.

Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı araç ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

Uyuşmazlıkta, aynı maddi olay nedeniyle üçüncü kişi ticari şirket adına kayıtlı ve tescilli araç hakkında uygulanan 60 gün süreli trafikten men yaptırımının bu şirket tarafından idari yargı yerinde dava konusu yapıldığı, bu yaptırımın davacı sürücü ile ilgili olmadığı ve onun hakkında düzenlenmediği, davacı hakkında uygulanan trafik para cezasının da 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasının itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak; idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak (aynı maddi olay nedeniyle, aynı araç ile ilgili olarak) aracın trafikten men edilmesi kararı da verildiği ve idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur. Bu durumda Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanunun 27. maddesinin sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2. maddesinin birinci fıkrası uyarınca verilen para cezasına karşı açılacak davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olacağı açıktır.

Aracın sürücüsüne uygulanan para cezasının iptali istemiyle de dava açıldığı, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu Ek2/3 maddesine istinaden idari para cezası kesildiğinde aynı zamanda aracın da trafikten men edildiği, aracın trafikten men'i ile ilgili işleme karşı açılacak davalarda görevli yargı yerinin İdare Mahkemeleri olduğu, idari para cezasının iptali isteminin incelenmesinde aracın trafikten men kararı hakkında verilecek kararı göz önüne alınacağından idari yargıda trafikten men edilmesine ilişkin olarak düzenlenen işleme karşı araç sahibi şirket tarafından dava açıldığı dikkate alındığında; idari para cezasına karşı açılan davanında görüm ve çözümünün idari yargı yerlerine ait olduğu oyuyla adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Xx5gfvq - YsPOkCi - Ib9xhK6 - 20sFg4= ile erişebilirsin